

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET BJÖRNÖ

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Björnö		
Kommun:	Kalmar		
Läge:	Ca 5 km OSO Åby kyrka		
Kartblad:	Topografisk karta 4G NO Ekonomisk karta 4G 8g (431) och 4G 8h (432)		
Gräns:	Innerkanten av en punktstreckad linje på bifogad beslutslista, bilaga 1		
Areal:	103,5 ha		
Landareal:	100,8 ha		
Naturtyper:	Ekhage	57,1 ha	
	Havsstrandäng	9,6 ha	
	Vass	26,0 ha	
	Åker	8,1 ha	
	Hav	1,4 ha	
	Vattendrag	1,3 ha	
Naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv:	Trädklädda betesmarker av fennokandisk typ 57,1 ha Havsstrandängar av Östersjötyp 9,6 ha		
Vegetationstyper:	Rödvenängs/rödvenhedstyp	57,1 ha	
	Havsstrandvegetation av salttåg-rödsvingeltyp	9,6 ha	
	Havsstrandvegetation av bladvass-rödsvingeltyp	26,0 ha	
	Åker	8,1 ha	
	Hav	1,4 ha	

1998-09-21

231-2306-96

Vattendrag

1,3 ha

Fastigheter och
fastighetsägare:

Byrum 5:6

Staten genom Naturvårdsverket

Del av Byrum 5:1

Claes Cedergren, Åby säteri,
380 53 Fliseryd

Naturvårdsförvaltare:

Länsstyrelsen

Beskrivning av området

Naturförhållanden

Området utgör en del av ett större herrgårdspräglad odlingslandskap kring Björnö gård. Naturreservatet upptas till största delen av ekhagmarker och havsstrandängar.

Reservatets kärnområde utgörs av hagmarker bevuxna med gamla, vidkroniga ekar. Ekbeståndets medelålder uppgår till ungefär 150 år och medeldiametern till ca 60 centimeter i brösthöjd. Enstaka trädindivider är betydligt äldre och grövre. Inom vissa delar förekommer hålträd samt en del döda eller döende träd. I områdets norra del finns i anslutning till allén inslag av gamla, grova lindar. I trädskiktet förekommer i övrigt enstaka ask, lönn, asp, rönn, sälg och gran samt inom vissa delar grupper av björk och tall. Längs Åbyåns stränder växer bårder med klibbal.

Ekhagmarkerna inom den östra delen av reservatet hävdas genom bete med nötkreatur och har åtminstone ställvis en tät och välbetad grässvål. Den dominerande vegetationstypen är rödvenäng men även rödvenhed, tuvtåtefuktäng och lågstarrfuktäng förekommer. Bland de vanligaste kärlväxterarna märks gullviva, ängsviol, knippfryle, Adam och Eva, svinrot, bockrot, blåsuga, mandelblomma, stor blåklocka, liten blåklocka, sommarfibbla, tjärblomster, höstfibbla, vårbrodd, darrgräs, gökärt, stagg och ängsvädd. Inom de övriga hagmarksdelarna har hävden upphört och ställvis har det skett en igenväxning med slån och enbuskar samt en del lövträd, främst björk.

I den sydöstra delen övergår hagmarkerna mot Rafshagsviken i öppna och välbetade havsstrandängar. Den vanligaste vegetationstypen på strandängarna är övre landstrandsvegetation av salttåg/rödsvingeltyp. På strandängarna finns uppstickande moränholmar av varierande storlek som är bevuxna med ek. På den största holmen växer ett blandbestånd av ek, tall och björk med ett tämligen slutet underskikt av enbuskar. Inom denna del finns ett rikt inslag av hålekar.

1998-09-21

231-2306-96

Området hyser som helhet en mycket rik fauna och flora med inslag av många ovanliga och hotade arter. Entomologisk expertis har bedömt att området är av riksintresse ur entomologisk synpunkt. Insektsfaunan är ännu ofullständigt känd men av den dokumentation som finns tillgänglig framgår att drygt 50 hotlistade skalbaggar har påträffats i området. Flertalet av dessa är knutna till ek. Bland intressanta fynd kan nämnas (hotkategori inom parentes) *Velleius dilatatus* (hk 2), läderbagge *Osmoderma eremita* (hk 1), mindre ekoxe *Dorcus parallelepipedus* (hk 2), *Aesalus scarabaeoides* (hk 2), *Procræus tibialis* (hk 2), *Ampedus nigroflavus* (hk 4), *Elater ferrugineus* (hk 2), *Grynocharis oblonga* (hk 2), matt mjölbagge *Tenebrio opacus* (hk 1), gulbent kamklobagge *Allecula morio* (hk 4), kol svart kamklobagge *Prionychus ater* (hk 4), ekbrunbagge *Hypulus quercinus* (hk 2) samt ekträdlöpare *Rhagium sycophanta* (hk 2). Flertalet av dessa är goda indikatorer för kontinuitet på hålträd eller förekomst av grova, döda träd.

Vidare har ett flertal signalarter och hotlistade kryptogamer knutna till gammal ek och lind observerats. Bland dem kan nämnas den akut hotade gammelekslaven *Opegrapha illecebrosa*, liten sönderfallslav *Bactrospora corticola* (hk 2), matt pricklav *Arthonia pruinata* (hk 2), brun nållav *Chaenotheca phaeocephala* (hk 4), grå skärelav *Schismatomma decolorans* (hk 4) samt blekticka *Pachykytospora tuberculosa* (hk 4).

Kulturhistoriska förhållanden

Björnö omnämns första gången 1346 och blev tidigt storgård. På gården finns dock inga dokumenterade medeltida byggnader, möjligen kan källaren under manbyggnaden utgöra resterna av ett medeltida hus. År 1609 blev Björnö säteri. Den nuvarande huvudbyggnaden, som uppfördes 1850, är ett stort trähus i enkel empirestil med två våningar under lågt valmat tak. Byggnaden ritades och uppfördes av greve Carl Posse, en av dåtidens stora godsägare i trakten. En flygelbyggnad i karolinsk stil uppfördes ca 1770. Till gårdsanläggningen hör flera ålderdomliga ekonomibyggnader uppförda i såväl korsvirkesstil som i skiftesverk, b la smedja och våghus från omkring 1770, stall och ridhus från 1815 och ett orangeri från 1858. De agrara lämningarna består av vällagda stenmurar och en allé som leder till gården. I ekhagmarken sydväst om gården finns två rektangulära stensättningar, troligen från järnåldern. På 1700-talet fanns vid Björnö flera binäringar till jordbruket, b la tre väderkvarnar, två sågkvarnar och en vattenkvarn, skeppsvarv samt en tjär- och kolugn. Sydost om herrgården finns resterna av ett tegelbruk. Under åren 1904 till 1924 var Statens remontdepå förlagd till Björnö.

Ärendets beredning

1998-09-21

231-2306-96

Ärendet aktualiserades i samband med att en ansökan om slutavverkning som berörde merparten av ekbeståndet inlämnades till Skogsvårdsstyrelsen i februari 1996. Efter remiss från Skogsvårdsstyrelsen yttrade sig Länsstyrelsen i ärendet 1996-03-29. I yttrandet framhöll Länsstyrelsen att området har mycket höga naturvärden knutna till ekbeståndet och att dessa värden skulle påverkas negativt av en slutavverkning. Vidare framförde Länsstyrelsen att området har så höga naturvärden att ett förordnande om naturreservat bör komma ifråga.

Skogsvårdsstyrelsen och Svensk Fastighetsvärdering AB har på uppdrag av Länsstyrelsen genomfört värderingar av berörd fastighet i juni 1996 och april 1997.

Ett förslag till beslut och skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsen i november 1996. Förslaget har omarbetats under mars 1998.

Länsstyrelsen och Naturvårdsverket har förhandlat med markägaren genom dennes ombud LRF konsult och med stöd av 29§ naturvårdsförordningen träffat uppgörelse om förvärv av merparten av det aktuella området. Ett mindre område (ca 1ha) i den norra delen av reservatet ingår ej i förvärvet.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till markägaren och dennes ombud, Naturvårdsverket, Kalmar kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Östra Smålands ornitologiska förening, Naturskyddsföreningen, Smålands flora, Föreningen Sydostentomologerna, Länsjaktvårdsföreningen, Kjell Antonsson Länsstyrelsen i Östergötlands län, Nils Ryrholm Uppsala universitet, Sven G Nilsson Lunds universitet samt amatörentomologen Bengt Andersson, Nybro.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård

Björnö har i länets naturvårdsprogram bedömts ha högsta naturvärde (klass I) och i bevarandeprogrammet för odlingslandskapet har området åsatts värdeklass 2 (näst högsta bevarandevärde).

Björnö har tagits med som ett objekt i Naturvårdsverkets nationella plan för bevarande av värdefulla odlingslandskap.

Området har av den svenska regeringen föreslagits som ett område av gemenskapsintresse enligt EU:s art och habitatdirektiv (Natura 2000-område). Björnö ingår även i ett nationellt projekt som med stöd av medel från EU:s LIFE-fond har till syfte att bevara läderbaggens habitat i Sverige.

Området är ekologiskt intressant och värdefullt då det består av för trakten och länet ovanligt stora arealer ekhagmarker med äldre ekbestånd, en biotop som hyser en rik och skyddsvärd fauna och flora.

1998-09-21

231-2306-96

Området är zoologiskt intressant då det hyser ett mycket stort antal hotade insekter, främst vedskalbaggar som är knutna till ek.

Vidare är området botaniskt värdefullt genom förekomsten av ett flertal hotlistade och sällsynta lavar och svampar som lever på äldre ek och lind.

Björnö slott med park, allé och det omgivande herrgårdspräglade landskapet med stora öppna åkermarker och ekhagar är kulturhistoriskt intressant och värdefullt. Arbete pågår i avsikt att förklara herrgårdsmiljön som byggnadsminne enligt kulturminneslagen 3 kap 8 §.

Områdets värde kan påverkas negativt av avverkning och andra skogliga åtgärder, olika exploateringsföretag samt av upphörd hävd. Det behöver därför särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen finner att förordnande om naturreservat går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 2 och 3 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser mm samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området, som avgränsas med innerkanten av en punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 1) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen av landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991: 641) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara naturreservatet Björnö.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976: 484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda och genom skötsel vidmakthålla ett odlingslandskap med ekhagmarker med gammal ek och betade havsstrandängar med den fauna och flora som hör till dessa biotoper. Områdets mycket höga entomologiska värden och då särskilt förekomsten av hotade, sällsynta och hänsynskrävande vedlevande arter knutna till ek skall bevaras.

Ändamålet är även att - inom ramen för ovanstående mål - ge möjlighet till naturupplevelser och vetenskaplig forskning i orörd natur.

1998-09-21

231-2306-96

Föreskrifter

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att

1. uppföra ny byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, parkeringsplats, led, bro eller bredda befintlig väg,
3. använda eller upplåta plats för camping eller uppställning av husvagnar,
4. uppföra mast, antenn eller liknande anordning,
5. anlägga motorbana eller skjutbana eller anordna motor- eller skytteövning eller tävling,
6. använda eller upplåta markområdet för tävlings- eller övningsändamål,
7. anlägga luft- eller markledning,
8. sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch eller liknande anordning eller göra inskrift,
9. anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets eller naturvårdsförvaltningens behov,
10. uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än jordbrukets eller naturvårdsförvaltningens behov,
11. bedriva täkt av något slag,
12. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa,
13. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse,
14. dika med undantag av rensning av befintliga diken inom område som i skötselplanen redovisas som åker,

1998-09-21

231-2306-96

15. dämna eller invalla,
16. plöja, harva eller fräsa annan mark än den som i skötselplanen redovisas som åker,
17. odla upp skogsmark, naturlig betesmark eller våtmark,
18. tillföra växtnäringsämne, rötslam, jordförbättringsmedel eller kalk på annan mark än den som i skötselplanen redovisas som åker,
19. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
20. avverka eller röja eller utföra andra ingrepp i vegetationen annat än i enlighet med skötselplanen,
21. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
22. plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
23. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart,
24. framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg eller för jordbrukets eller naturvårdsförvaltningens behov.
25. bedriva jakt under tiden 1 mars till 15 september.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt 9 § naturvårdslagen och som är närmare angivna i skötselplanen.

På mark som i skötselplanen redovisas som åker gäller föreskriften A 19 från och med 1 januari 2000.

Föreskriften A 25 gäller från och med 1 juli 2000.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen:

1. Utmärkning av och upplysning om reservatet.
2. Anläggande och underhåll av strövstigar.

1998-09-21

231-2306-96

3. Anläggande och underhåll av parkeringsplats.
4. Skötsel av naturbetesmarker, strandängar och våtmarker innefattande betesdrift, slåtter, gallring, röjning, samt uppsättning och underhåll av stängsel i enlighet med fastställd skötselplan.
5. Rätt för Länsstyrelsen och naturvårdsförvaltaren att utnyttja befintliga vägar inom reservatet samt vägar för att nå detsamma.
6. Rätt för allmänheten att utnyttja befintliga tillfartsvägar för att nå reservatet.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att

1. framföra alla slag av fordon eller farkoster annat än på befintliga vägar,
2. tälta, ställa upp husvagn eller liknande,
3. rida annat än på befintlig väg,
4. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
5. sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch eller liknande anordning eller göra inskrift,
6. göra upp eld,
7. gräva upp eller plocka växter eller växtdelar med undantag av bär och matsvamp,
8. skada eller ta bort växande eller döda träd, stubbar, bark, grenar, buskar eller ris,
9. utnyttja området för tävlings- eller övningsändamål,
10. bedriva kommersiell verksamhet.

Undersökningar eller forskning skall utföras i samråd med Länsstyrelsen.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1998-09-21

231-2306-96

1. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa skötselplan. Inom ramen för denna kan Länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 5.

Beslutet skall kungöras på det sätt som är föreskrivet för författningar i allmänhet.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Anita Bråkenhielm.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit naturvårdsdirektör Stefan Svenaeus, företrädare för kulturmiljöfunktionen och samhällsutvecklingsenheten samt byrådirektör Roland Persson, föredragande.

Anita Bråkenhielm

Roland Persson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
- 2.1 Skötselplanekarta
- 2.2 Vegetationskarta
4. Registeruppgifter
5. Hur man överklagar

Sändlista

Claes Cedergren, Åby säteri, 380 53 Fliseryd (rek+mb)
Naturvårdsverket

Boverket
Skogsvårdsstyrelsen Östra Götaland
Skogsvårdsstyrelsen, Kalmar distrikt
Lantmäterimyndigheten
Vägverket
Kommunstyrelsen i Kalmar kommun
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Kalmar kommun
Byggnadsnämnden i Kalmar kommun
Naturskyddsföreningen i Kalmar, Naturens Hus, Skälbyvallen 392 38 Kalmar
Smålands flora, c/o John Christoffersson, Långemåla, 570 76 Ruda
Naturvårdsförbundet i Kalmar län, c/o Styrbjörn Ejneby, Hycklinge, 572 01
Oskarshamn
Östra Smålands ornitologiska förening, c/o Kenneth Rosén, Notvägen 5, 577 34
Hultsfred
Sydostentomologerna, Mats Lindeborg, Dackegatan 3, 392 44 Kalmar
Norra och Södra Kalmar Läns Jaktvårdsföreningar, L.Torget 2-4, 572 30 Oskarshamn
Kjell Antonsson, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Miljövårdsenheten, 581 86
Linköping
Nils Ryrholm, Zoologiska institutionen, Uppsala universitet, Box 561, 751 12
Uppsala
Sven G Nilsson, Ekologihuset, Lunds universitet, 223 62 Lund
Bengt Andersson, Borgvägen 10, 382 45 Nybro
Björnö slott Hälsöhem AB, Björnö 1155, 380 31 Läckeby

Samhällsutvecklingsenhetens planfunktion
Lantbruks- och fiskeenheten
Akten
Naturvårdsregistret (ST)
Reservatspärmen
Miljöenheten
BN
RP (2 ex)

BILAGA 1

Beslutskarta **NATURRESERVATET BJÖRNÖ**

1998-09-21

231-2306-96

Tillhör Länsstyrelsens beslut dnr 231-2306-96

Utdrag ur ekonomiska kartbladen 4G 8g (431) och
4G 8h (432)

Gräns för naturreservat

Skala 1:10 000

BILAGA 2

SKÖTSELPLAN

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1998-09-21

231-2306-96

1.1 Övergripande mål

De övergripande målen för reservatets skötsel skall vara att:

- * Bevara och genom skötsel bibehålla ekhagmarken med den fauna och flora som hör till denna biotop.
- * Bevara områdets entomologiska värden och då särskilt förutsättningarna för vedlevande insekter knutna till ek.
- * Bevara områdets botaniska värden och då särskilt förekomsten av kryptogamer knutna till ek och lind.
- * Bevara och genom hävd bibehålla de betade havsstrandängarna med den fauna och flora som hör till denna biotop.
- * Bevara hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter så att dessa kan fortleva i långsiktigt livskraftiga populationer och helst öka i utbredning och antal.

1.2 Åtgärder i skötselområden

Reservatet är med hänsyn till skötseln indelat i fyra skötselområden. Avgränsningen av skötselområdena framgår av bifogad skötselplanekarta, bilaga 2.1.

1.2.1. Skötselområde 1 Ekhagmark (57,1 ha)

Beskrivning: Huvuddelen av skötselområdet upptas av hagmark med ett glest trädskikt av ek i 100-150 års åldern. Enstaka inslag av jätteeckar och grova lindar av betydligt högre ålder förekommer företrädesvis vid Matängsbacken och i anslutning till allén. I trädskiktet växer i övrigt tall och björk samt sparsamt med lönn, ask, asp, klibbal, vildapel och gran. I den västra delen har området mer karaktär av ekskog med ett mer slutet träd- och buskskikt. Ställvis förekommer bestånd eller grupper med ung björk och ek som bildar ett underskikt under det äldre ekbeståndet. Buskskikt saknas ofta men ibland finns tätare partier med slån, hagtorn, nyponros samt på en del ställen enbuskar. Den östra delen betas med nötkreatur.

Mål: Ekhagmark med ett glest trädskikt av gammal, grov ek samt enstaka andra ädellövträd, främst lind. Glest buskskikt med företrädesvis hagtorn och nypon.

Vedlevande insekter knutna till ek skall fortleva i långsiktigt livskraftiga populationer och helst öka i antal och utbredning. Exempel på sådana arter i området är gulbent kamklobagge *Allecula morio* (hk 4), *Ampedus nigroflavus* (hk 4), *Elater ferrugineus* (hk 2), *Grynocharis oblonga* (hk 2), ekbrunbagge *Hypulus quercinus*

1998-09-21

231-2306-96

(hk 2), läderbagge *Osmoderma eremita* (hk 1), *Procaerus tibialis* (hk 2), kolsvart kamklobagge *Prionychus ater* (hk 4) samt matt mjölbagge *Tenebrio opacus* (hk 1).

Lavar och vedsvampar knutna till grov eller gammal ek skall fortleva i långsiktigt livskraftiga populationer och helst öka i antal och utbredning. Exempel på sådana arter i området är gammelekslav *Opegrapha illecebrosa* (hk 1), liten sönderfallslav *Bactrospora corticola* (hk 2), matt pricklav *Arthonia pruinata* (hk 2), brun nållav *Chaenotheca phaeocephala* (hk 4), grå skärelav *Schismatomma decolorans* (hk 4) samt blekticka *Pachykytospora tuberculosa* (hk 4).

Betesgynnade växter som är representativa för fältskiktet i en välbetad ekhage skall fortleva i långsiktigt livskraftiga populationer. Exempel på sådana arter i området är darrgräs, vårbrodd, stagg, knippfryle, ängsviol, svinrot, bockrot, blåsuga, mandelblomma, liten blåklocka, sommarfibbla och höstfibbla.

Riktlinjer och åtgärder:

* Rövning: Huvuddelen av lövträdsplantorna och unga lövträd yngre än tio år samt övrigt buskskikt röjs bort. Några yngre ekar och i förekommande fall andra ädellövträdsarter sparas som rekrytering till kommande trädgenerationer. Vidare sparas äldre vildaplar och blommande buskar som hagtorn och nypon.

I delar där buskskiktet domineras av enbuskar röjs huvuddelen av enen bort. Enstaka, välvuxna enar sparas dock här och var.

Efterhand underhållsrövning av uppväxande lövsly som ratas av betesdjuren. Det är viktigt att nederdelen av ekstammarna hålls fria och att inga strumpor av slån mfl buskarter tillåts växa upp.

Stamdela och ris från rövningen bör i första hand flisas. En del grövre rövningsavfall kvarlämnas på lämpliga platser, företrädesvis på betesimpediment.

* Gallring: Samtliga granar samt huvuddelen av klen och medelgrov tall avverkas. Gamla, grova tallar, företrädesvis i områdets västra del sparas.

Underskikt med unga lövträd som kommit upp i luckor under det äldre ekbeståndet gallras. I första hand sparas ek och andra ädellövträd som lind, lönn och ask. Ekar som har förutsättningar att utvecklas till vidkroniga hagmarksträd gynnas. Huvuddelen av björken gallras bort. Gamla överståndare av ek frihuggs.

I de mer slutna delarna av det äldre ekbeståndet utförs vid behov viss gallring för att öka solexponering och gynna utveckling av vidkroniga, spärrgreniga jätteekar. För att öka tillgången på substrat för vedlevande insektsarter skapas högstubbar genom topphuggning av vissa av de ekar som skall gallras bort.

1998-09-21

231-2306-96

Toppar och grova grenar kvistas upp och läggs i högar på lämpliga ställen. Kleinare grenar och ris dras ihop i högar och flisas eller alternativt brännes.

Avverkning och uttransport av virke skall göras vid sådan tidpunkt och på sådant sätt att skador på mark och vegetation inte uppkommer.

* Bete: Naturvårdsinriktad betesdrift enligt särskilt avtal/beslut om miljöstöd. I första hand eftersträvas betesdrift inom hela skötselområdet. Om tillgången på betesdjur är otillräcklig för att hålla erforderligt betetryck inom hela området prioriteras dock betet inom den välbäddade östra fällan.

Uppsättning av nytt stängsel i den västra fällan. Befintligt stängsel i den östra fällan ses över och repareras/kompletteras vid behov.

1.2.2 Skötselområde 2 Havsstrandäng (35,6 ha)

Beskrivning: Den östra delen utgörs av havsstrandäng av salttåg-rödsvingeltyp som hävdas med nötkreatursbete. Den västra delen som för närvarande är ohävdad domineras av havsstrandvegetation av bladvass-rödsvingeltyp.

Mål: Beteshävdad havsstrandäng.

Betesgynnade växter som är representativa för fältskiktet i en välbäddad havsstrandäng skall fortleva i långsiktigt livskraftiga populationer. Exempel på sådana arter i området är salttåg, krypven, strandkrypa, gulkämpar och havssälting.

Riktlinjer och åtgärder: Naturvårdsinriktad betesdrift enligt särskilt avtal/beslut. I den mån tillgång på betesdjur saknas för att hålla tillräckligt betetryck inom hela skötselområdet skall den östra fällan prioriteras.

I de bladvassdominerade delarna bekämpas vassen genom bränning vintertid.

1.2.3 Skötselområde 3 Åker (8,1 ha)

Beskrivning: Obrukad före detta åkermark som planeras istandsättas och brukas som åker.

Mål: Åker eller alternativt våtmark.

Riktlinjer och åtgärder: Enligt förbehåll i köpekontraktet har den tidigare markägaren rätt att istandsätta och bruka området som åker. Om dessa planer ej aktualiseras skall området återgå till våtmark.

1998-09-21

231-2306-96

Enligt föreskrifterna får kemiska och biologiska bekämpningsmedel inte användas inom reservatet. Utan hinder av föreskrifterna får dock bekämpningsmedel användas under en övergångsperiod fram till 31 december 2000.

1.2.4 Skötselområde 4 Öppet vattenområde (2,7 ha)

Beskrivning: Öppet vattenområde som utgörs av den inre delen av Rafshagsviken samt Åbyån.

Mål: Öppna vattenytor.

Riktlinjer och åtgärder: Inga åtgärder. Inga exploateringsföretag eller andra ingrepp får vidtas som kan förändra vattenområdets karaktär eller skada naturmiljön.

1.3 Jakt

Beskrivning: Småviltjakt bedrivs enligt arrendekontrakt som gäller till och med 30 juni 2000.

Mål: Jakt som tillgodoser naturvårdens och det rörliga friluftslivets intressen.

Riktlinjer och åtgärder: Faunavårdande hänsyn skall tas vid reservatsskötseln samt vid utövande av jakt.

Skötselåtgärder skall utföras under sådan tid på året att störningar på djurlivet undviks.

Enligt föreskrifterna får jakt ej bedrivas under tiden 1 mars till 15 september. Under en övergångsperiod till och med 30 juni 2000 gäller dock att jakt får bedrivas utan hinder av föreskrifterna i enlighet med förbehåll i köpekontrakt.

2. Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Björnö är ett attraktivt område för den naturintresserade allmänheten. Området ligger nära Kalmar och kan lätt nås med bil. Det har en tilltalande landskapsbild och ett rikt växt- och djurliv som lätt kan studeras. Områdets värde för det rörliga friluftslivet bedöms genom reservatsbildningen komma att öka ytterligare.

Det övergripande målet är att området skall kunna utnyttjas för rekreation och friluftsliv i den mån detta inte strider mot de biologiska bevarandevärdena.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

1998-09-21

231-2306-96

2.2.1 Tillgänglighet

Området ligger i anslutning till den enskilda vägen mellan E22 och Björnö herrgård. Vid Matängsbacken i den norra delen av reservatet finns parkeringsmöjligheter för ett mindre antal personbilar.

En parkeringsplats för 8-10 personbilar iordningsställs vid befintlig öppen yta vid Matängsbacken enligt markering på bifogad karta, bilaga 2.

2.2.2 Vandringsspår och leder

En befintlig vandringsled passerar igenom området längs med enskilda vägen Oxhagen-Matängsbacken och vidare mot väster längs vägen till Byrum. Leden utgör en del av en kommunal vandringsled som utgår från Horsö-Värnsnäs-området.

En ny vandringsled anläggs som en rundslinga i den centrala delen av skötselområde 1. Anslutningar till befintlig kommunal led anordnas på lämpliga ställen dels vid reservatets västra gräns mellan Åbyån och Lilla Oxhagen dels i nära anslutning till parkeringsplatsen. Stättor sätts upp där leden passerar stängslet.

2.2.3 Information

En informationstavla med kortfattad beskrivning över områdets natur- och kulturvärden samt gällande föreskrifter för allmänheten sätts upp i anslutning till parkeringsplatsen.

2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att detta genomförs.

3. Dokumentation av utförda åtgärder

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange

- * skötselområde
- * utförd åtgärd

1998-09-21

231-2306-96

- * år och månad för åtgärdens utförande
- * dagsverksåtgång/kostnad
- * vem som utfört åtgärden (naturvårdsförvaltaren, markägaren, beredskapslag eller annan finansiering (vårdanslaget, AMS-medel etc)
- * eventuell notering om åtgärdens effekt eller om annat av intresse inom naturreservatet.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid eventuell revidering av skötselplanen.

4. Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid vad gäller i planen angivna mål. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna mål skall däremot ses över när Länsstyrelsen anser det påkallat, exempelvis om det tillkommer ny kunskap om områdets naturvärden eller nya rön inom naturvårdsbiologin som bör föranleda en omprövning av skötseln.

5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av nyttjanderättshavare/brukare: Kostnader i samband med åker- och betesdriften, underhåll av stängsel samt skötsel av allén.

Bekostas av staten: Istandsättning och skötsel av ekhagmarkerna såsom gallring och röjning, uppförande och underhåll av anordningar för friluftslivet, framställning och utplacering av informationsskyltar, utmärkning av reservatets gräns, tillsyn samt eventuell uppsättning av nytt stängsel. Gagnvirke tillfaller naturvårdsförvaltaren. Enligt förbehåll i köpekontraktet har dock den förre markägaren rätt att till och med 31 december 2000 utan särskild ersättning och på det sätt naturvårdsförvaltaren föreskriver utföra röjning och gallring och i samband därmed tillvarata gagnvirket.

1998-09-21

231-2306-96

BILAGA 2.1

**Skötselplanekarta
NATURRESERVATET BJÖRNÖ**

Tillhör Länsstyrelsens beslut dnr 231-2306-96

Utdrag ur ekonomiska kartbladen 4G 8g (431) och
4G 8h (432)

Gräns för naturreservat

Gräns för skötselområde

1-4

Skötselområde nr

I Informationstavla

P Parkeringsplats

Skala 1:10 000

BILAGA 2.2

Vegetationskarta NATURRESERVATET BJÖRNÖ

Utdrag ur ekonomiska kartbladen 4G 8g (431) och
4G 8h (432)

Gräns för naturreservat

Gräns för vegetationstyp

Vegetationstyper (ViN)

1. Ekshagmark av rödvenäng/rödvenhed-typ 5222
2. Havsstrandvegetation av salttåg-rödsvingel-typ 4221
3. Havsstrandvegetation av bladvass-rödsvingel-typ 4223
4. Åker 5300

5. Hav 4500
6. Vattendrag 6600

Skala 1:10 000

BILAGA 4

REGISTERUPPGIFTER

Namn:	Björnö	
Kommun:	Kalmar	
Läge:	Ca 5 km OSO Åby kyrka	
Kartblad:	Topografisk karta 4G NO Ekonomisk karta 4G 8g (431) 4G 8h (432)	
Gräns:	Innerkanten av en punktstreckad linje på bifogad besluts-karta, bilaga 1	
Fastigheter och fastighetsägare:	Byrum 5:6	Staten genom Naturvårdsverket
	Del av Byrum 5:1	Claes Cedergren, Åby säteri, 380 53 Fliseryd
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen	

Areal: 103,5 ha

Landareal: 100,8 ha

Naturtyper:

Ekhage	57,1
Havsstrandäng	9,6
Vass	26,0
Hav	1,4
Vattendrag	1,3
Åker	8,1

Naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv:

Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ 9070	57,1 ha
Havsstrandängar av Östersjötyp 1630	9,6 ha

Vegetationstyper enligt Nordiska Ministerrådet (ViN):

Rödvenängs-typ/ rödvenheds-typ <i>Agrostis capillaris-Alchemilla spp.- Trifolium repens-typ 5222/ Agrostis capillaris- Galium saxatile-typ 5132</i>	57,1 ha
Havsstrandvegetation av salttåg-rödsvingeltyp <i>Juncus gerardii-Festuca rubra-typ 4221</i>	9,6 ha
Havsstrandvegetation av bladvass-rödsvingeltyp <i>Phragmites australis-Festuca rubra-typ 4223</i>	26,0 ha
Åker	8,1 ha
Hav	1,4 ha
Vattendrag	1,3 ha

Landskapstyp: Slätt

Naturgeografisk region: 12 b Kalmarkusten

Skyddsmotiv:

Indispensabla, totala: A 1-8, 11-13, 15, 17, 19, 21-23, 25
Indispensabla, partiella: A 9-10, 14, 16, 18, 20, 24
Dispensabla:

Befintliga anläggningar:

Planerade anläggningar: Parkeringsplats, informationstavla, vandringsled

Inventeringar,
övrig dokumentation: Andersson, Bengt. 1996. Förteckning över hotade
skalbaggar funna i Kalmar kommun.

Andersson, Bengt. 1998. Förteckning över rödlistade
skalbaggar funna på Björnö i Kalmar.

Länsstyrelsen i Kalmar län, 1997. Natur i Östra
Småland.

Länsstyrelsen i Kalmar län, 1995. Bevarandeprogram för
odlingslandskapet i Kalmar län. Meddelande 1995:11.

Länsstyrelsen i Kalmar län, 1989. Inventering av
ängs- och hagmarker. Kalmar kommun. Meddelande
1989:23.

Länsstyrelsen i Kalmar län, 1985. Kulturminnes-
vårdsprogram för Kalmar län.

Naturvårdsverket, 1998. Nationellt bevarandepro-
gram för odlingslandskapet.

Nilsson, Sven G. & Baranowski, Rickard. 1995.
Vedskalbaggsfaunan i håleksområden. Årsrapport för
Kalmar län.

BILAGA 5

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen. Det gör Ni genom en skrivelse till regeringen, miljödepartementet, men Ni ska lämna/skicka skrivelsen till länsstyrelsen i Kalmar.

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer).

Tala om varför Ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna skrivelsen.

Observera att Er skrivelse skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen, Malmbrogatan 6, Kalmar. Postadressen är 391 86 Kalmar.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

LÄNSSTYRELSEN
KALMAR LÄN

BESLUT

24

1998-09-21

231-2306-96